

DNEVNA PRIPREMA ZA VJERONAUČNI SAT

I. OPĆI PODACI O VJERONAUČNOM SATU

ŠKOLA: OŠ "Blaž Tadijanović", Slavonski Brod

RAZRED: 7.

VJEROUČITELJ/ICA: Danijela Palenkić

Nastavna cjelina: Dekalog pravila za život u ljubavi i slobodi

Nastavna jedinica: 24. Ne ukradi!

Ključni pojmovi: Privatno vlasništvo, krađa, različiti oblici krađe, tjelesna i duhovna djela milosrđa,

Cilj: Učenik će objasniti vrijednost ljudskoga rada kao načina stjecanja privatnoga vlasništva i otvorenost u sudjelovanju u različitim akcijama prikupljanja pomoći siromašnima.

Ishodi učenja:

Obrazovni/kognitivni:

Učenik će nabrojiti različite oblike krađe.

Učenik će objasniti i dati primjer za pojedini oblik krađe.

Učenik će prepoznati u dnevnom tisku oblike krađe i kršenja sedme Božje zapovijedi.

Odgojni/afektivni:

Učenik će biti spreman pomagati siromašnima.

Učenik će reagirati u slučaju kršenja sedme Božje zapovijedi u svojoj okolini.

Djelatni/funkcionalni ili psihomotorički:

Učenik će biti spreman uključiti se u akcije pomoći siromašnima i potrebitima.

Učenik će slijediti Isusov primjer u odnosu prema potrebitima.

Metodički sustav: kombinirani: problemsko-stvaralački s elementima interpretativno analitičkog.

Oblici rada: čelni, rad u paru, individualni rad, rad u skupini

Aktivnosti učenika: iznošenje rezultata rad, stvaralački rad izrezivanja i lijepljenja različitih načina kršenja sedme Božje zapovijedi, nadopunjavanje praznih stupaca i polja u igri asocijacije, nadopunjavanje teksta.

Nastavne metode: molitveno izražavanje, izvještavanje, čitanje tekstova, objašnjavanje, razgovor, stvaralačko izražavanje

Nastavna sredstva: riječ učitelja, bilježnica, udžbenik, hamer papir, časopisi, novine, kopirani tekst za nadopunjavanje, tablica za igru asocijacije, papir ili karton sa tekstem iz poslanice Solunjanima

Nastavna pomagala: ploča, flomaster, kreda, olovka, magnetići, ljepilo za papir

Korelacija:

Geografija (Nesklad u gospodarskom razvoju Europe)

Građanski odgoj (Ustavne odredbe o pravu na rad i pravednu naknadu za rad)

Plan ploče:

Pitanja za provjeru ishoda:

Izvori za pripremanje nastavnika:

Izvori za pripremanje učenika:

- II. GLOBALNA STRUKTURA SATA
- III. TIJEK SATA
- IV. KRITIČKI OSVRT
- V. PRILOZI

II. GLOBALNA STRUKTURA SATA:

1. Meditativno-molitveni početak
2. Motivacija
3. Najava teksta
4. Prvi susret s tekstom
5. Emocionalno –intelektualna stanka
6. Objavljivanje prvih doživljaja
7. Interpretacija u užem smislu
8. Stvaranje problemske situacije
9. Izdvajanje i preciziranje problema te naznaka metodičkih uputa i izvora (medija) za rješavanje problema
10. Samostalno, pojedinačno i grupno rješavanje problema
11. Priopćavanje rezultata rada
12. Dopune i korekcije tih rezultata
13. Sinteza
14. Aktualizacija
15. Meditativno-molitveni završetak

III. TIJEK NASTAVNOG SATA

1. Molitveno-meditativni početak

Molitva „Oče naš...“

2. Motivacija

Na ploču uz pomoć magnetića staviti razbacane riječi iz poslanice Solunjanima 2 Sol 3,10

(Prilog 1.)

NEKA I RADI, TKO JEDE NE NEĆE DA

Učenici također dobiju izrezane riječi kao i na ploči.

Zadatak:

Trebaju ispravno složiti rečenicu. Učenik koji prvi napravi zadatak izlazi na ploču i složi ispravno rečenicu.

TKO NEĆE DA RADI, NEKA I NE JEDE!

Znate li tko je izrekao ovu rečenicu?

Što nam on zapravo, kroz nju zapovijeda?

Napomenem da u bilježnicama ostave prostora za naslov i zalijepe papiriće s rečenicom koju su dobili.

3. Najava teme

Sveti Pavao u drugoj poslanici Solunjanima zapovijeda kako je svaki čovjek dužan raditi i na taj način stjecati sve što u životu posjeduje. Mi ćemo danas upoznati 7. Božju zapovijed koja glasi Ne ukradi! (Vjeronučiteljica piše naslov na ploču)

4. Prvi susret s tekstem

Vjeronučiteljica interpretativno čita tekst iz Novoga zavjeta, druga poslanica Solunjanima 3, 6-12

Zapovijedamo vam, braćo, u ime Gospodina Isusa Krista da se klonite svakoga brata što živi neuredno i ne po predaji koju primiste od nas. Ta sami znate kako nas treba nasljedovati. Jer dok bijasmo među vama, nismo živjeli neuredno: ničiji kruh nismo badava jeli, nego smo u trudu i naporu noću i danju radili da ne bismo opteretili koga od vas. Ovo vam zapovijedamo: Tko neće da radi, neka i ne jede! A čujemo da neki od vas žive neuredno: ništa ne rade, nego dangube. Takvima zapovijedamo i zaklinjemo ih u Gospodinu Isusu Kristu : neka s mirom rade i svoj kruh jedu. (2 Sol 3 6-12)

5. Emocionalni-intelektualna stanka

6. Objavljivanje prvih doživljaja

Što vam se u tekst svidjelo?

Jeste li već prije čuli ovaj tekst?

7. Interpretacija u užem smislu

Kome je Pavao uputio ove riječi? (kršćanskoj zajednici u gradu Solunu)

Kako biste objasnili izraz „živjeti neuredno“? (misli se na one koji ne žele raditi)

Koga se kršćani trebaju kloniti? (kršćani se trebaju kloniti svih onih u njihovoj zajednici koji ne žele raditi)

(napomenuti kako Pavao govori u množini zato što misli na sebe i svoje suradnike koji su s njim naviještali u Solunu)

Koga im Pavao stavlja za uzor? (sebe i svoje suradnike)

Kako su Pavao i njegovi suradnici živjeli za vrijeme svojega boravka u Solunu? (trudili su se i radili kako ne bi opteretili druge)

Koju su zapovijed ostavili Solunjanima? (Tko neće da radi, neka i ne jede!)

Zašto je rad važan? (zato što na taj način ljudi stječu sve što im je u životu potrebno hranu, kuću, odjeću...)

Što se događa s onima koji ne žele raditi? (drugi ih moraju uzdržavati ili oni moraju krasti kako bi preživjeli)

Pojasniti kako su kršćani u Solunu krivo shvatili Dan Gospodnji-ponovni Kristov dolazak, mislili su kako će se on dogoditi već u njihovo vrijeme i zato su se predali neradu. Napomenuti još kako je sveti Pavao izučio zanat izrađivanja šatora.

8. Stvaranje problemske situacije

Svi ljudi posjeduju osobne stvari, sretni su i ponosni ako su ih stekli svojim radom i trudom. Iako ste vi još djeca i ne idete raditi i zarađivati, sigurno ste bili jako ponosni na neki predmet odjeću, obuću, mobitel... koji ste „zaradili“ bilo što ste pomagali roditeljima u kućanskim poslovima ili ste dobili od roditelja na poklon zato što ste u školi pokazali veliki trud i „zaradili“ dobre ocjene. Rad je pravo i dužnost svakoga čovjeka. Isus je također za vrijeme svoga zemaljskoga života radio. Bio je tesarov sin (objasniti kako je tesar stolar, izrađivao je namještaj). Društvo i država

moraju svim ljudima omogućiti da rade i primaju plaću. No svjedoci smo kako to baš nije tako. Sigurno ste od vaših roditelja, prijatelja, preko medija čuli kako danas nažalost, mnogi ljudi nemaju radno mjesto i plaću. Zbog toga ali i zbog brojnih drugih razloga kao što su lijenost, komocija, krivi sustav vrijednosti kod mnogih ljudi, postoje brojna kršenja sedme Božje zapovijedi.

9. Izdvajanje i preciziranje problema te naznaka metodičkih uputa i izvora (medija) za rješavanje problema

Vi ćete sada kroz rad u paru upoznati grijeh protiv sedme zapovijedi i što ona zabranjuje. Raditi ćete uz pomoć vaših udžbenika na str. 62.

10. Samostalno, pojedinačno i grupno rješavanje problema

Učenici dobiju na papiru pitanja na koja trebaju odgovoriti.

Pitanja: Prilog 2

Što je krađa? (krađa je namjerno i nepravedno prisvajanje tuđih stvari)

Što sedma Božja zapovijed zabranjuje? (zabranjuje svako nepravedno uzimanje, zadržavanje tuđeg dobra ili uskraćivanja prava na nj)

Nabroji oblike krađe! (izravna krađa, namjerno zadržavanje pozajmljenih stvari, varanje u trgovini, uskraćivanje zaslužene plaće, nepravedna isplata plaća, nezakonito povisivanje cijena, utajivanje poreza, neplaćanje društvenih i javnih usluga „švercanje“.

11. Priopćavanje rezultata rada

Učenici čitaju odgovore na pitanja.

12. Dopune i korekcije tih rezultata

Učenicima objasniti pojedine oblike krađe.

Izravna krađa kada se nekome nešto ukrade iz jakne, džepa, pernice, provala u kući ili stan.

Osim izravne krađe kao što ste vidjeli, krasti se može i na druge načine.

Namjerno zadržavanje pozajmljenih stvari kada netko nešto posudi i onda to ne vrati nekoliko mjeseci ili godina i ne obazire se na traženje vlasnika stvari.

Varanje u trgovini kada prodavač/ica ne vrati novac ili vrati manje. No trgovci varaju i ako neki proizvod koji je kopija prodaju kao original, primjer- patike, recimo kopiju Big star patika naplate po cijeni originala.

Uskraćivanje zaslužene plaće kada ljudi rade a ne dobiju mjesecima plaću.

Nepravedna isplata plaća-radnik ne dobije plaću koju bi po ugovoru koji je sklopio s poslodavcem trebao dobiti(u praksi uglavnom dobije manje).

Utajivanje poreza-svi su građani dužni državi plaćati porez. Od poreza se isplaćuju plaće nastavnicima, učiteljima, liječnicima medicinskim sestrama. Novac od poreza dobiju i škole kako bi se mogao kupovati školski namještaj, ploče, računala sve što je potrebno za učenje i nastavu.

Nezakonito povisivanje cijena trgovci dižu cijene mimo onoga što je u zakonu.

Neplaćanje društvenih i javnih usluga kada se vozimo u autobusu ili vlaku a ne kupimo kartu.

Čuli smo kako su svi ljudi dužni raditi ali rad nije svrha sam sebi. Rad je sredstvo posvećenja čovjeka. Znamo kako postoje nažalost, bez svoje krivnje, brojni siromašni ljudi koji nemaju mogućnost raditi i zaraditi za svoje potrebe. Nikada ne smijemo zaboraviti takve ljude, rad i sve što posjedujemo treba nas poticati da uvijek pomažemo onima koji su manje sretni od nas.

Upravo nas na to potiču djela milosrđa. Na pomoć i brigu za potrebite poziva nas i Isus kada kaže: „Zaista, kažem vam što god učiniste jednome jednomu od ove moje najmanje braće , meni učiniste, (Mt 25,40).

Gladnoga nahraniti

Žednoga napojiti

Siromaha odjenuti

Putnika primiti

Bolesnoga i utamničenoga pohoditi

Mrtvoga pokopati

Igra asocijacije-učenici dobiju praznu asocijaciju , Prilog 2. Konačno rješenje cijele asocijacije je sedma Božja zapovijed. Učenici rade u paru. Zadatak je ispuniti prazna polja i rješenja stupaca.

Ispod je primjer riješene asocijacije:

Aktivnost 1.

TEŽAK	SVETI PAVAO	KRAĐA	GLADNOGA NAHRANITI
NERAD	ZAPOVIJED	VARANJE U TRGOVINI	ŽEDNOGA NAPOJITI
DUŽNOST SVAKOGA ČOVJEKA	2. POSLANICA SOLUNJANIMA	NEISPLAĆIVANJE PLAĆA	SIROMAHA ODJENUTI
TRUD	KRŠĆANSKA ZAJEDNICA	UTAJIVANJE POREZA	PUTNIKA PRIMITI
RAD	TKO NEĆE DA RADI, NEKA I NE JEDE	GRIJESI PROTIV 7. BOŽJE ZAPOVIJEDI	TJELESNA DJELA MILOSRĐA
SEDMA BOŽJA ZAPOVIJED			

Aktivnost 2. Učenicima su unaprijed dobili zadatak da od kuće donesu novine, revije, časopise. Podijelimo učenike u 4.-5. Skupina. Svaka skupina učenika na hamer papir izrezuje i lijepi naslove i članke koji govore o prekršaju sedme Božje zapovijedi. Prema potrebi časopise i novine može donijeti i vjeroučitelj/ica.

Aktivnost 3. Učenici nadopunjavaju tekst. Tekstove koje trebaju nadopuniti dobiju kopirane. (Prilog 3.) Učenici rade samostalno. Riješeni tekst trebaju zalijepiti u bilježnicu.

Svaki čovjek ima _____ i _____ raditi. Za svoj rad radnik treba _____ pravednu _____. Svojim radom čovjek _____ svoj život i živote svojih bližnjih. Također, radom čovjek stječe svoje _____ vlasništvo.

Oteti _____ znači ukrasti. Krađa je _____ i _____ prisvajanje tuđih _____, njihovo zadržavanje ili uskraćivanje _____ na njih. Krađa nije _____ samim činom krađe. Krađa traje tako dugo dok se ukradeno ne vrati ili pravedno ne _____.

Riječi koje nedostaju: dobara, primiti, dužnost, uzdržava, pravo, plaću, tuđe, privatno, završena, nadoknadi, prava, nepravedno, nasilno.

14. Aktualizacija

Čuli smo kako sedma Božja zapovijed govori o važnosti rada. Svaki posao koji čovjek radi treba cijeliti, ne postoje manje vrijedni niti više vrijedni poslovi. Ono što nije dobro je nerad i lijenost. Također uvijek moramo misliti i na one koji nisu u mogućnosti raditi i zaraditi.

Pitanja za razgovor:

Pomažete li vi roditeljima kod kuće?

Jeste li možda bili u prilici sami zaraditi novac?

Kako ste se tada osjećali?

Cijenite li vi sve poslove jednako i li mislite da su neki poslovi, a samim time i osobe koje ih obavljaju manje vrijedne?

Na koji način pomažete onima koji su u potrebi?

Potaknuti učenike na sudjelovanje u Caritasovim akcijama i akcijama pomoći koje se organiziraju u školama.

Kao kršćani uvijek moramo imati srce i osjećaja za druge. Ne smijemo biti sebični i misliti samo na sebe i svoje dobro. Trebamo biti umjereni u svojim željama i potrebama i ne očekivati da nam roditelji kupuju pretjerano skupe stvari.

15. Meditativno-molitveni završetak

Slava Ocu...

IV. KRITIČKI OSVRT

VI. PRILOZI

Tekst izrezati i magnetićima ga razbacanog staviti na ploču.

Prilog 1.

NEKA I RADI, TKO JEDE NE NEĆE DA

Ovaj tekst kopirati učenicima izrezati i podijeliti za samostalni rad.

NEKA I RADI, TKO JEDE NE NEĆE DA

Prilog 2.

Pitanja:

Što je krađa?

Što sedma Božja zapovijed zabranjuje?

Nabroji oblike krađe!

Prilog 3.

SEDMA BOŽJA ZAPOVIJED			

Prilog 3.

Svaki čovjek ima _____ i _____ raditi. Za svoj rad radnik treba _____ pravednu _____. Svojim radom čovjek _____ svoj život i živote svojih bližnjih. Također, radom čovjek stječe svoje _____ vlasništvo.

Oteti _____ znači ukrasti. Krađa je _____ i _____ prisvajanje tuđih _____, njihovo zadržavanje ili uskraćivanje _____ na njih. Krađa nije _____ samim činom krađe. Krađa traje tako dugo dok se ukradeno ne vrati ili pravedno ne _____.

Riječi koje nedostaju: dobara, primiti, dužnost, uzdržava, pravo, plaću, tuđe, privatno, završena, nadoknadi, prava, nepravedno, nasilno.

Riječi koje nedostaju: dobara, primiti, dužnost, uzdržava, pravo, plaću, tuđe, privatno, završena, nadoknadi, prava, nepravedno, nasilno.

1. Aktualizacija

Plan ploče:

Ne ukradi!

Tko neće da radi, neka i ne jede! (2 Sol 3, 10)

Pitanja/zadatci za provjeru ostvarenih ishoda:

Na koji način ljudi stječu privatno vlasništvo?

Što je krađa?

Nabroji i objasni različite oblike krađe!

Na što nas privatno dobro koje smo stekli radom treba poticati?

Navedi jedan primjer na koji si način pomogao/la osobi u potrebi?

Izvori za pripremanje nastavnika:

-*Jeruzalemska Biblija*, KS, Zagreb, 2003.

-*Zajedno u ljubavi*, Udžbenik za katolički vjeronauk sedmoga razreda osnovne škole, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2014.

-*Program katoličkog vjeronauka u osnovnoj školi*, Hrvatska biskupska konferencija, Zagreb, 2003.

-*Primjena Bloomove taksonomije znanja u nastavi*, Elvira Nimac, pdf-dokument sa stranice [www.azoo.hr/images/razno/E.Nimac.doc\(30.4.2014\)](http://www.azoo.hr/images/razno/E.Nimac.doc(30.4.2014))

-212 metoda za nastavu vjeronauka, Katehetski salezijanski centar, Zagreb,2002.

-MZOS Program međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole

-Radni listovi za pripremanje vjeroučitelja 7, Katehetski ured Varaždinske biskupije, Varaždin, 2009.

Izvori za pripremanje učenika:

-Zajedno u ljubavi ,Udžbenik za katolički vjeronauk sedmoga razreda osnovne škole, Kršćanska sadašnjost, Zagreb 2014.

Radni materijali i predlošci za rad

